

**ВИСШЕ ТРАНСПОРТНО УЧИЛИЩЕ
"ТОДОР КАБЛЕШКОВ"**

Утвърждавам:

**Проф. д-р инж.-мат. Петър Колев
Ректор**

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a final downward stroke, positioned to the right of the text 'Утвърждавам:' and above the name 'Проф. д-р инж.-мат. Петър Колев'.

ЕТИЧЕН КОДЕКС

София, 2009 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Част I. Общи положения

Част II. Принципи и правила на етично поведение

1. Уважение към достойнството и правата на личността

2. Професионална компетентност

3. Отговорност

4. Почтеност и лоялност

Част III. Професионално поведение

Част IV. Личностно поведение

Част V. Взаимоотношения с колегите

Част V. Взаимоотношения с колегите

Част VI. Взаимоотношения с учащи и други външни лица

Част VII. Други разпоредби

Част I. Общи положения

Чл. 1. С този кодекс се установяват норми и правила за етично поведение на преподавателите, служителите и работниците във ВТУ „Тодор Каблешков”, наричани по-нататък накратко служители, както във вътрешноорганизационен план, така и по отношение на външната среда.

Чл. 2. Настоящият кодекс има за цел:

1. да формира култура на професионално и личностно поведение, спомагаща за утвърждаване на доброто име на училището в образователното пространство и за повишаване на общественото доверие в професионализма и морала на неговите служители;

2. да формира параметрите на трудовия морал;

3. да формира чувството на идентичност към ВТУ, а оттук и на отговорност към другите служители и организацията като цяло;

4. да подпомага в сферата на трудовата реализация разбирането за приоритета на общите организационни цели и интереси;

5. да регулира професионалните отношения между служителите, както и между тях и студентите или други обществени групи и институции;

6. да изпълнява и функцията на контролен механизъм и ръководство, което моделира бъдещите начини на действие на служителите.

Чл. 3. Спазването на кодекса е задължително за всички служители във ВТУ „Тодор Каблешков”.

Част II. Принципи и правила на етично поведение

Чл. 4. Принципите и правилата на етично поведение са:

1. *Уважение към достойнството и правата на личността*

1.1. Служителите уважават правата, достойнството и ценността на всички хора, правото на личен живот,

конфиденциалност и независимост, в съответствие със законността.

1.2. Служителите съзнават индивидуалните различия, дължащи се на култура и стереотипи, пола и етническа принадлежност, сексуална ориентация, раса, националност, възраст, религия, език, политически и идеологически различия, социално-икономически статус, здравословно състояние, брачен статус. Те се стараят да елиминират пристрастието при изпълнение на професионалните си задължения и не приемат каквито и да било форми на дискриминация.

1.3. При всички дейности, свързани с професионалната им работа, служителите признават правото на другите да поддържат ценности, нагласи и мнения, които се различават от техните собствени.

1.4. Служителите търсят и предоставят информация, представляваща лични данни, ограничена до минимума, изискван за професионалните им цели.

1.5. Личните данни се съхраняват по начин, обезпечаващ поверителността на работата с тях, като се предприемат разумни предпазни мерки за анонимността на данните, когато това е уместно.

1.6. При поискване на информация от органите, упълномощени за това, служителите имат задължение да предоставят само тази част от информацията, която има отношение към проблема и да запазват поверителния характер на останалата. Служителите не трябва да разкриват поверителна информация на неупълномощени лица, както от личен, така и от институционален характер.

2. Професионална компетентност

2.1. В своята работа служителите полагат усилия за поддържане на висока професионална компетентност в съответствие с международно сравними професионални критерии.

2.2. Познават границите на конкретните си професионални умения и спазват изискванията за

осъществяване на ефективна професионална дейност с оглед постигане на максимални резултати от труда при минимално физическо и психическо усилие и разход на ресурси.

2.3. Осъзнават потребността от постоянно обучение, за да поддържат уменията си и да продължат професионалното си развитие и усъвършенстване.

2.4. Оползотворяват съответните научни, професионални, технически и административни ресурси, необходими за качествено извършване на професионалната им работа.

2.5. Служителите са задължени да преустановяват изпълнението на трудовите си задължения в случаи, когато способностите им са временно засегнати или са налице временни затруднения.

3. Отговорност

3.1. Служителите имат съзнание за професионалните отговорности, които поемат към студентите и към обществото, отговорни са за собствените си действия и в максимална степен гарантират, че образователните и административни услуги, които предлагат са с високо качество.

3.2. Допринасят за обществения престиж на професията си и се чувстват отговорни за такова собствено поведение или поведение на колегите, което би могло да накърни този престиж.

3.3. Носят отговорност и за съзнателното прилагане на етичните стандарти, както от самите тях, така и от колегите.

4. Почтеност и лоялност

4.1. Служителите поддържат почтеността и коректността в отношенията си с останалите свои колеги. В професионалната си дейност да се отнасят честно, справедливо, съпричастно и с уважение към другите. Те не постъпват умишлено така, че да поставят под заплахата собствените професионални интереси или тези на другите и дискредитират ВТУ.

4.2. Служителите интелектуално и емоционално са обвързани с общите цели на ВТУ, полагат максимални усилия и

активно участват в работата, притежават чувство на преданост към институцията, в която работят.

Част III. Професионално поведение

Чл. 5. Служителите спазват законите на страната, регулиращи както професионалната им дейност, така и другите обществени отношения. Проявите на корупция, несправедливост и некомпетентност са несъвместими с академичната етика.

Чл. 6. Служителите осъществяват професионалната си дейност, работейки отговорно и почтено, за да постигат високо качество на образователния процес и да заслужат признание за висок професионализъм. С компетентност, професионална честност и лоялност работят за утвърждаването на висок обществен статус на професията си и на авторитета на висшето училище.

Чл. 7. (1) Служителите подобряват непрекъснато своята лична компетентност и повишават професионалните си знания и умения.

(2) Участват в непрекъснатия процес на усвояване на нови знания и умения независимо от длъжността, която заемат и по този начин поддържат непрекъснатата връзка със съвременните технологии и подходи.

Чл. 8. (1) Наличието на безпристрастност и обективност е неизменно морално изискване по отношение на оценката на постигнатите резултати в преподавателската и научна дейност. Проявите на завист, злоба и недоброжелателност са несъвместими с академичната етика.

(2) Академичната етика предполага отзивчивост и толерантност към критичните мнения по отношение на постигнатите резултати.

Чл. 9. (1) Служителите са длъжни да спазват служебната йерархия и стриктно да изпълняват актовете на управленските органи и разпоредбите на ръководителите.

(2) Когато служителят се съмнява дали дадена дейност е съвместима със служебните му задължения, той трябва да обсъди това със своя пряк ръководител.

Чл. 10. Служителите поставят пред своите ръководители открито и пряко проблемите, с които се сблъскват в процеса на работата.

Чл. 11. Служителите противодействат на корупционни прояви, като не допускат да бъдат поставяни във финансова зависимост или друга обвързаност, както и не искат и не приемат подаръци или услуги, които могат да повлияят на изпълнението на служебните им задължения и на техните решения.

Чл. 12. Служителите са длъжни да опазват данните и личната информация, станали им известни при изпълнението на служебните им задължения, като не злоупотребяват с тях и ги използват само за целите, за които са предназначени, и за които лицето е дало съгласието си.

Чл. 13. Служителите не извършват действия, чиято цел е умишлено да навредят на свои колеги или на ВТУ чрез своята работа, чрез продуктите от своята работа или чрез публикации, изказвания и др. За такъв род вреда се считат например злонамерени действия като унищожаване и промяна на файлове и програми, които водят до загуба на информация, ресурси, време или човешки усилия.

Чл. 14. Служителите не задържат официална информация, която следва да бъде оповестена, а също и да не дават информация, за която се знае или има основателни причини да се смята, че е невярна или подвеждаща.

Чл. 15. Отсъствието на служител от работното място не може да бъде основание за отказ от изпълнение на служебните задължения на отсъстващия от друг служител, в рамките на неговата компетентност.

Чл. 16. При изпълнение на служебните си задължения служителите ефективно, компетентно и икономично използват собствеността, материалните и финансовите средства, опазват

повереното им имущество и не допускат използването му за лични цели.

Чл. 17. Служителите не допускат личните им интереси и мнения да доминират за сметка на студентите, на колегите или на ВТУ, както и не извършват действия, които са в техен ущърб. Възникналите проблеми решават вътре в институцията чрез открит и коректен диалог.

Чл. 18. Служителят, който изпълнява ръководни функции, трябва да извършва това в съответствие с правомощията си. Той отговаря за всяко действие или бездействие на подчинените си, което е несъвместимо с техните служебни задължения.

Чл. 19. При заемане на ръководна позиция служителите приемат за свое морално задължение да подпомагат професионалното развитие на своите подчинени и да съдействат за възприемането на принципите на настоящия Етичен кодекс.

Част IV. Личностно поведение

Чл. 20. Всеки служител на ВТУ изпълнява добросъвестно трудовите си задължения в съответствие със законните разпореждания, указания и изисквания на висшестоящите ръководители.

Чл. 21. При изпълнение на трудовите си задължения служителите се отнасят с уважение към всеки, като зачитат правата и достойнството на личността и не допускат прояви на дискриминация.

Чл. 22. Служителите не допускат на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.

Чл. 23. Служителите следват поведение, което не накърнява престижа на ВТУ не само при изпълнение на трудовите им задължения, но и в своя обществен и личен живот.

Чл. 24. Служителите се стремят да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им целят да ги преустановят, като запазят спокойствие и контролират поведението си.

Чл. 25. (1) От служителите се очаква да избягват сблъсъка между служебните си задължения и личните си интереси.

(2) Всички опити за подкупване на служители на ВТУ представляват действия срещу тяхната почтеност и водят до уронване на престижа им и този на ВТУ.

Чл. 26. Служителите се стремят облеклото и външният им вид да са съобразени с общоприетия делови стил и да съответстват на служебното им положение и на институцията, която представляват.

Чл. 27. Служителите не разпространяват каквато и да е информация, отнасяща се до личното им трудово възнаграждение и това на останалите служители.

Част V. Взаимоотношения с колегите

Чл. 28. Отношенията между колегите се градят на основата на взаимно уважение, коректност, разбирателство, доверие и взаимопомощ.

Чл. 29. Служителите си партнират добронамерено, почтено и открито. Споделят своя опит и поддържат толерантни отношения, гарантиращи комфортна психологическа среда. Работят в екип и са взаимозаменяеми в работата си.

Чл. 30. Служителите подхождат честно и етично към своите колеги и подчинени, не нарушават личните им права и при възможност помагат при изпълнение на служебните им задължения и при лични проблеми.

Чл. 31. Служителят уважава мнението на колегите си и се съобразява с правото им на личен живот.

Чл. 32. Служителите се стремят да предотвратяват конфликтни ситуации помежду си, като е недопустимо възникване на конфликт между служители в присъствието на студенти и външни лица.

Чл. 33. Всички лични противоречия се решават със съдействието на прекия ръководител, а при невъзможност – чрез висшестоящия.

Чл. 34. Служителят не си позволява по никакъв повод сексуален тормоз спрямо свои колеги и обучаеми.

Чл. 35. Със своето лично поведение и чувство за отговорност служителят трябва да дава пример на останалите служители, а ръководителите – и на своите подчинени.

Част VI. Взаимоотношения с учащи и други външни лица

Чл. 36. Служителите се отнасят със студентите, докторантите и всички посетители във ВТУ по начин, който не накърнява достойнството им, не създава конфликти, не нарушава правата им и не ги дискриминира.

Чл. 37. Всеки служител се стреми бързо и безпроблемно да решава проблемите на учащите в кръга на своята професионална компетентност и да извършва услугите, които са в областта на дейност на ВТУ.

Част VII. Други разпоредби

Чл. 38. (1) В своето поведение всеки служител, съобразно личните си ценности и култура, и на базата на натрупания опит е призван да допълва, но да не нарушава развитите в кодекса етични правила и норми.

(2) Редовното осъвременяване на настоящия етичен кодекс е задължение на Академичния съвет на ВТУ.

Чл. 39. Неспазването на принципите и правилата за етично поведение в настоящия кодекс се квалифицира като дисциплинарно нарушение, за което служителите носят дисциплинарна отговорност, съгласно съответните разпоредби на Кодекса на труда.

Чл. 40. (1) Установяването на неетични прояви изисква най-напред те да бъдат констатирани по достоверен и убедителен начин и писмено докладвани пред Комисията по етика към Академичния съвет.

(2) Комисията по етика разглежда постъпилите доклади и със свой писмен доклад до Ректора прави предложения за решаване на възникналия проблем или за налагане на дисциплинарно наказание.

Чл. 41. При постъпване на работа във ВТУ длъжностните лица от отдел „Човешки ресурси и документация” запознават срещу подпис новопостъпилия служител с разпоредбите на Етичния кодекс.

Настоящият Етичен кодекс е приет от Академичния съвет на ВТУ „Тодор Каблешков” – протокол № 44 от 19.12.2007 г., изменен и допълнен – протокол № 12 от 16.12.2009 г.

Председател на АС:

Секретар на АС:

